

ER VE ERBAŞ HARÇLIKLARI KANUNU¹

Kanun Numarası : 257
Kabul Tarihi : 23/2/1961
Yayımlandığı Resmî Gazete: Tarih: 27/2/1961 Sayı: 10744
Yayımlandığı Düstur : Tertip: 4 Cilt: 1 Sayfa: 1584

BÖLÜM: 1 **Kanunun Şümülü**

Madde 1 – Milli Savunma Bakanlığı ve, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı kuruluşlarına dahil er ve erbaşlara ödenecek harçlıklar bu Kanunun hükümlerine tabidir.²

BÖLÜM: 2 **Harçlıklar**

Madde 2 – (Değişik: 6/11/1996 - 4205/2 md.)³

Er ve erbaşlara, aşağıda hizalarında gösterilen gösterge rakamlarının,657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 154 üncü maddesine göre tespit olunan aylık katsayı ile çarpımı sonucunda bulunan miktarlarda aylık harçlık ödenir. **(Ek cümleler:25/6/2019-7179/62 md.)** Askeralma Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edenler için belirlenen harçlık miktarının net asgari ücretin altında olması hâlinde ödenecek harçlık tutarı net asgari ücret tutarına tamamlanır. 5 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edenlerden Hatay, Kilis, Gaziantep, Şanlıurfa, Mardin, Şırnak, Hakkâri, Van, Ağrı ve Iğdır illerindeki hudut birliklerinde görev yapanlara, 7600 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunan tutarı geçmemek üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Milli Savunma Bakanlığı tarafından birlikte belirlenecek tutarda ilave harçlık ayrıca ödenir. Hizmetin fiilen görülmediği zamanlar için ilave harçlık ödenmez.

(Değişik tablo:25/6/2019-7179/62 md.)

¹ 22/9/1983 tarih ve 2895 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile bu Kanunda geçen "Harita Genel Müdürlüğü" ibaresi "Harita Genel Komutanlığı" olarak değiştirilmiştir.

² 18/10/2018 tarihli ve 7148 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle bu maddede yer alan "Jandarma Genel Kumandanlığı" ibaresi "Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

³ 30/12/2015 tarihli ve 6656 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "400", "350" ve "300" ibareleri sırasıyla "1.172", "1.040" ve "910" şeklinde değiştirilmiştir.

Erbaş ve Erler	Gösterge	Askeralma Kanununun 5 inci Maddesinin Üçüncü Fıkrası Kapsamında Askerlik Hizmetine Devam Edenlere İlişkin Gösterge
Çavuş	1.172	17.500
Onbaşı	1.040	16.500
Er	910	15.500

Askeralma Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edenler hariç, birinci ve ikinci derecede kalkınmada öncelikli yörelerde ilgisine göre İçişleri Bakanlığı veya Genelkurmay Başkanlığınca tespit edilen birliklerde görevli erbaş ve erlere, birinci fıkrada belirtilen esaslara göre hesap edilecek harçlıkların iki katı tutarında aylık harçlık verilir.⁴⁵

(Ek fıkra: 22/5/2012-6318/78 md.) Harçlıkların küsuratlı çıkması durumunda, ödemelerde küsuratlar tama (1 Türk Lirasına) iblağ edilir.

Madde 3 – (Değişik: 13/7/2013-6496/20 md.)

Erler askerlik hizmetine girdikleri tarihten, erbaşlar ise terfi tarihlerini takip eden ay başından itibaren harçlığa müstahak olurlar.

Madde 4 – Askerlik Kanununa göre askerlik hizmetinden sayılan günler için harçlık verilir. Terhisleri izinleri hitamında yapılmak üzere izinli bırakılanların harçlıkları kıtalarından ayrıldıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren kesilir. 1111 sayılı Askerlik Kanununa ek 6794 sayılı kanun gereğince maden ocaklarında çalıştırılmak üzere birliklerinden ayrılan er ve erbaşlara ayrıldıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren harçlık ödenmez.

BÖLÜM: 3

Munzam Harçlıklar

Madde 5 – A) Gizliliği veya amele yokluğu gibi özel ve gerekli hallerde sürekli tahkimat işlerinde ve arazide bilfiil harita alma hizmetlerinde çalıştırılacak er ve erbaşların harçlıkları,

B) (Değişik: 2/1/2017-KHK-681/10 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/10 md.) Milli Savunma Bakanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarına dahil askeri sanatkarlar, memurlar ve sanatkar astsubaylarla sivil sanatkarlar kadrolarında çalıştırılacaklardan ehliyetleri tasvip olunacak er ve erbaşların harçlıkları,

⁴ 25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Kanunun 62 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan “Birinci ve ikinci” ibaresi “Askeralma Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edenler hariç, birinci ve ikinci” şeklinde değiştirilmiştir.

⁵ 6/12/2019 tarihli ve 7196 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle, bu fıkra “öncelikli yörelerde” ibaresinden sonra gelmek üzere “ilgisine göre İçişleri Bakanlığı veya” ibaresi eklenmiştir.

C) Milli Savunma Bakanlığına ait anamir, ağırbakım, ordudonatım gibi tamir bölükleri kadrolarına dahil harb sanayii ve ordu donatım er ve erbaşlarından ehliyet gösteren er ve erbaşların harçlıkları,

D) A, B, C fıkraları dışında kalan ve 8 inci maddede zikredilen talimatname ile tayin edilecek sanatkar ve meslek gruplarına mensup er ve erbaşların harçlıkları,

Yaptıkları fazla iş, sağladıkları menfaat veya gösterdikleri ehliyet nispetinde bir misline kadar artırılabilir.

Madde 6 – a) (Değişik: 2/1/2017-KHK-681/11 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/11 md.) Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarına dahil ücretli sivil şoförler ve operatörler yerinde kullanılacak şoför ve iş makineleri operatörü er ve erbaşlarına ayda 90 lirayı geçmemek üzere;

b) (Değişik: 17/4/1975-1890/2 md.) Staj, kurs veya herhangi geçici bir görevin yapılması amacı ile yabancı ülkelere gönderilen er ve erbaşlara Türkiye dışında bulundukları sürece yiyecek, yatacak, giyecek, tedavi ve nakil masrafları karşılandıktan başka günde 30 lirayı geçmemek üzere;

c) (Değişik: 17/4/1975-1890/2 md.) İnzibat (Askeri Polis) birlikleri kadrosuna dahil bulunan ve bilfiil askeri polis görevinde çalıştırılan er ve erbaşlardan Milli Savunma Bakanlığınca gerekli görülen kadrolu yerlerde görev yapanlara her ay 20 lira;

d) Tank sınıfı (Zırhlı otomobil dahil) er ve erbaşlarına sınıfta görev yaptıkları süre içinde harçlıklarının azami bir misli nispetinde,

Munzam harçlık ödenebilir.

Madde 7 – Hizmetin fiilen görülmediği zamanlar için ve Askeralma Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edenlere munzam harçlık ödenmez. 6 ncı maddenin (b) bendinde gösterilen er ve erbaşlara ödenen munzam harçlık birinci fıkra hükmünden müstesnadır.⁶

BÖLÜM: 4

Çeşitli Hükümler

Madde 8 – Bu kanunda bahsi geçen istihkakların tevzi şekilleri, takdir mevzuu olan miktarların ve ehliyetlerin tayin ve tesbiti ve bu kanunun tatbiki ile ilgili sair hususlar İçişleri ve Maliye ve Milli Savunma Bakanlıklarınca müştereken hazırlanacak bir talimatnamede gösterilir.

Madde 9 – (Değişik: 1/3/2007-5592/1 md.)

⁶ 25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Kanunun 62 nci maddesiyle bu fıkra “fiilen görülmediği zamanlar için” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Askeralma Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edenlere” ibaresi eklenmiştir.

Er ve erbaş harçlıkları, maaş tertiplerinden ve ay sonunda ödenir. Harçlıkların ödenmesi bankacılık sistemi aracılığıyla da yapılabilir.

Madde 10 – Bu kanuna göre ödenecek harçlıklar, yardım veya her hangi bir hizmet karşılığı olarak veya sair suretlerle hiçbir kesintiye tabi tutulamaz ve borç için haczedilemez.

Madde 11 – Er ve erbaş harçlıkları mevzuu ile alakalı hükümler ancak bu kanuna ek olarak çıkarılacak kanunlarda yer alır.

Madde 12 – Aşağıda yazılı kanunlarla bu kanuna muhalif olan diğer hükümler kaldırılmıştır:

Tarihi/Numarası	Unvanı
19 Temmuz 1330	Erkan ve Ümera ve Zabitan ve Efradı Askeriye Muhasebatı Hakkında Kanun
9 Mart 1338 200	Tahsisatı Fevkalade Kanununa müzeyyel Kanun
24 K.evvel 193 3289	Askeri fabrikalar harb sanayii kıtaları erlerine verilecek yevmiye hakkında Kanun
19 Temmuz 1943 4479	Milli Müdafaa Vekilliği kadrolarına dahil sivil sanatkar müstahdemler ve askeri sanatkar memurlar yerinde kullanılacak şoför ve sanatkar erlerle onbaşı ve çavuşlara verilecek ücret ve yevmiyeler hakkında Kanun
2 Ağustos 1944 4636	Muvakkat bir vazife ile yabancı memleketlere gönderilecek erata harçlık verilmesine dair Kanun
13 Haziran 1945 4754	Sürekli tahkimat işlerinde çalıştırılacak erlere verilecek gündelik hakkında Kanun
4 Şubat 1946 4848	Bahriye Efrat ve Küçük Zabitanıyla Gedikli Zabitan hakkındaki 24 Şubat 1330 tarihli Kanunun 26 ncı maddesinde değişiklik yapılmasına dair Kanun

Madde 13 – Aşağıda yazılı kanunların hizalarında gösterilen hüküm ve fıkraları kaldırılmıştır.

24 Şubat 1330	Bahriye Efrat ve Küçük Zabitanıyla Gedikli Zabitan hakkındaki Kanunun 26 ncı maddesinin, nefer, ateşçi nefer, onbaşı, ateşçi onbaşı, çavuş ve makina çavuşlarının maaşlarına taallük eden hükmü
22 Nisan 1341648	Küçük Zabitan Maaşatı hakkındaki Kanunun 1 inci maddesinin çavuş maaşlarına dair hükmü
19 Temmuz19311841	Gümrük Muhafaza Memurlarının Askeri Teşkilata Göre Tensikı hakkındaki Kanunun 17 nci maddesinin (c) fıkrasındaki çavuşların, onbaşılardan ve neferlerin

	maaşlarına taallük eden hükmü
21 Temmuz 1931 1861	Jandarma Efradı Kanununun 6348 sayılı kanunla muaddel 12 nci maddesinin jandarma namzetlerine, jandarma muvazzaf askerlerine ve jandarma onbaşlarına verilecek maaşlar hakkındaki hükmü
9 Haziran 19363015	Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı Teşkilatındaki Deniz Kuruluşlarına Dahil Olan Erata Verilecek Maaşlar hakkındaki Kanunun 22 nci maddesinin er, onbaşı ve çavuşlara dair hükmü
25 Nisan 19414005	Jandarma Efradı hakkındaki 1861 sayılı Kanuna Ek Kanunun 1 inci maddesinin 2 nci fıkrasının jandarma kıta çavuşlarının maaşlarına mütaallik hükmü
28 K.sani 19424178	Memur ve Müstahdemlere Verilecek Fevkalade Zam hakkındaki Kanunun 1 inci maddesinin 5 inci fıkrasındaki erat aylıkları hakkındaki kısmı
30 Ocak 1946 4843	Tank (Zırhlı Otomobil Dahil) Sınıfı Eratının Aylık ve Gıdalarına yapılacak zam hakkındaki Kanunun 1 inci maddesi
12 Şubat 19546251	Askeri Polis Birlikleri Astsubay ve Eratının Aylık ve Gıdalarına yapılacak zam Kanunun 1 inci maddesinin erata taallük eden hükmü.

Seferberlik tatbikatlarına veya eğitimlerine katılan yedek erbaş ve erlere ödenecek harçlık

Ek Madde 1 – (Ek: 26/2/2008-5741/1 md.)

Seferberlik tatbikatlarına veya eğitimlerine katılan yedek erbaş ve erlere, tatbikat veya eğitim süresinin her günü için, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa göre 16 yaşını doldurmuş bekar işçilere uygulanmakta olan aylık net asgari ücretin otuzda biri tutarında ödeme yapılır.

Ancak ilgili mevzuat gereğince, seferberlik tatbikatı veya eğitimi süresince; görevli bulundukları kamu kurum veya kuruluşlarından, çalışmakta oldukları işyerlerinden veya tabi oldukları sosyal güvenlik kurumlarından maaş, ücret veya aylıklarını tam olarak almaya devam eden yedek erbaş ve erlere bu maddeye göre ayrıca harçlık ödenmez.

Madde 14 – Bu kanun 1 Mart 1961 tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 15 – Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**257 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN
MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL
EDİLEN HÜKÜMLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ
GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/KHK'nin/ İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	257 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
1890	—	4/5/1975
KHK/336	—	5/8/1988
KHK/467	—	24/12/1991
4205	—	Yayımını izleyen aybaşında
5592	9	7/3/2007
5741	Ek Madde 1	6/3/2008
6318	2	3/6/2012
6496	3	31/7/2013
6656	2	1/1/2016 tarihinden geçerli olmak üzere 9/1/2016 tarihinde
KHK/681	5, 6	6/1/2017
7073	5, 6	8/3/2018
7148	1	26/10/2018
7179	2, 7	26/6/2019
7196	2	24/12/2019